

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 05.051.001
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Гук Ярослав Володимирович, 1966 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2001 році Тернопільську академію народного господарства за спеціальністю «Облік і аудит», працює на посаді начальника Борщівського РЕМ, м. Борщів з 2008 року і по сьогоднішній час. Виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 05.051.001, утворена наказом Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський від 14.01.2025 № 13, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Цвігун Інна Анатоліївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Рецензентів – Кучер Олег Володимирович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри енергозберігаючих технологій та енергетичного менеджменту Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Печенюк Андрій Васильович - кандидат економічних наук, доцент кафедри енергозберігаючих технологій та енергетичного менеджменту Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Офіційних опонентів – Гончарук Інна Вікторівна – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету.

Яснолоб Ілона Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету.

на засіданні 05 березня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки Гуку Ярославу Володимировичу на підставі публічного захисту дисертації «Альтернативна енергетика як фактор ефективного розвитку сільських територій»

за спеціальністю 051 – Економіка.

Дисертацію виконано на кафедрі менеджменту, публічного управління та адміністрування Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський.

Науковий керівник Бялковська Оксана Антонівна, доктор економічних наук, професор, проректор з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, що повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженими Наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Основні результати дослідження, які характеризуються науковою новизною, полягають у такому:

удосконалено:

- понятійний механізм та сутнісне наповнення визначень та понять альтернативної та відновлюваної енергетики, вивчення еволюційного аспекту розвитку альтернативної енергетики та його систематизації;
- організаційний логарифм розбудови енергетичної інфраструктури на сільських територіях за рахунок оборонних заходів в умовах російської військової агресії.

набули подальшого розвитку:

- обґрунтування запровадження передового досвіду діяльності підприємств, що виробляють альтернативну енергетику на сільських територіях як галузі, що сприяє розвитку «зеленої економіки»;
- систематизація наукових підходів до вивчення особливостей упровадження альтернативної енергетики на теренах сільських громад, удосконалення інфраструктури села завдяки альтернативній енергетиці
- обґрунтовано методику оцінки впливу на розвиток альтернативної енергетики в селі за допомогою освітніх, дорадчих та громадських організацій, виробництво альтернативної енергетики на сільських територіях.

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у періодичному науковому виданні, що індексується у наукометричній базі Scopus, 4 статті у наукових фахових виданнях України (категорія Б), 3 тези доповідей за матеріалами конференцій. Окремі з них:

1. *Oksana Bialkovska, Nataliia Poprozman, Andrii Zelenskyi, Nataliia Fedorchuk, Yaroslav Huk. (2024). Prospects for the introduction of a green economy in the agricultural sector of Ukraine for the next 10 years. Sceintifik Horizons 27(6), 163-176. <https://doi.org/10.48077/scihor6.2024.163>. (Особистий внесок здобувача: 0,22 друк. арк.: досліджено рівень використання окремих зелених технологій у сільськогосподарському виробництві).*

2. *Бялковська О. А., Гук Я. В., Сікора О. О., Бойко О. С. (2024). Аналіз впливу альтернативної енергетики на розвиток сільських територій. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. Кам'янець-Подільський: ЗВО*

«ПДУ». Вип. 1 (42). С. 69–73. DOI: <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2024-1.10> .
(Особистий внесок здобувача: 0,32 друк. арк.: аналіз розвитку альтернативної енергетики, його позитивний та негативний вплив на розвиток сільських територій.)

3. Гук Я. В. Аналіз, вивчення дефініцій та передумови розвитку альтернативної енергетики. Сталий розвиток економіки. (2024). №3 (50), С. 508-512. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-76>

4. Гук Я. В. Місце альтернативної енергетики в розвитку «зеленої економіки». (2024). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». Вип. 60. С. 12 – 15. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2024-60-2>

5. Бялковська О. А., Гук Я. В. Соціально-економічні аспекти та економічні взаємовідносини як основа розвитку альтернативної енергетики. (2024). Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка, ЗВО «ПДУ». Вид-во «Гельветика», № 44, С. 82 – 86. DOI: <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2024-3.13> (Особистий внесок здобувача: 0,22 друк. арк.: Аналіз окремих відновлювальних джерел енергії в співвідношенні економічної доцільності та екологічної безпеки)

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради Цвігун Інна Анатоліївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» позитивно оцінила дисертацію.

Рецензент Кучер Олег Володимирович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри енергозберігаючих технологій та енергетичного менеджменту Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» надав позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Можна вказати на доцільність розгляду факторів попиту на енергоресурси у безпосередній ув'язці з детермінантами пропозиції. Такий аналіз дав би можливість більш обґрунтовано підійти до питання визначення шляхів підвищення ефективності альтернативних джерел енергії.

2. В параграфі 2.2 увага приділена аналізу обсягів продажу електроенергії, проте результати проведеного аналізу потребують ретельної систематизації та узагальнення за різними видами альтернативних джерел енергії з метою відображення тенденцій їх розвитку.

3. Робота насичена статистичними даними енергопідприємств, але поза увагою автора залишилось розробка процесу прийняття управлінських рішень щодо оптимізації виробництва відповідно до існуючого попиту.

4. Потребує уточнення запропоновані автором класифікаційні ознаки визначення «Альтернативна енергетика», адже зміст, що вкладається автором у це поняття, не достатньо відображено у даній дефініції.

Рецензент Печенюк Андрій Васильович - кандидат економічних наук, доцент кафедри енергозберігаючих технологій та енергетичного менеджменту Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» надав позитивну рецензію із зауваженнями:

1. У роботі кілька разів зустрічаються твердження, що альтернативна (відновлювальна) енергетика «дозволяє забезпечити енергетичну незалежність». Вважаю, що в сучасних умовах України краще використовувати твердження «сприяє забезпеченню енергетичної незалежності».

2. У частині, де зазначено суб'єктів, які роблять значний внесок у розвиток альтернативної енергетики, варто було б відмітити конкретні інституції, громадські організації, які спрямовують свою діяльність на підтримку галузі, і які мають значні здобутки у цій діяльності.

3. У розділі 1 при аналізі досвіду розвитку альтернативної енергетики країнах ЄС потребує аргументації твердження про нижчу собівартість «відновлювальної» енергії порівняно, наприклад, з атомною.

Офіційний опонент Гончарук Інна Вікторівна – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У першому розділі дисертації в пункті 1.3. «Понятійні фактори та державна політика розвитку альтернативної енергетики України» та в третьому розділі в пункті 3.2. «Основні інституційні засади, що сприятимуть розвитку альтернативної енергетики на селі з урахуванням європейського досвіду» інформація дещо перекликається. В першому розділі автор базується більше на українські й нормативно—правові документи, а в третьому розділі - на європейські установі документи. Подання цієї інформації та її аналіз бажано би було систематизувати та аналізувати разом, щоб мати чітку картину імплементації європейського досвіду в українські реалії;

2. Робота виграла б від того, якби автор продемонстрував аналіз розвитку альтернативної енергетики на сільських територіях, урахувавши досвід кількох областей України, беручи за основу географію та особливості регіонів України.

3. Також варто зазначити, що в списку використаної літератури є повторення кількох джерел, автор зазначив джерела за використанням, а варто би було зазначити їх за алфавітом, для зручності.

4. Проведений SWOT-аналіз (аналіз сильних та слабких сторін, можливостей та загроз) є важливим інструментом стратегічного планування так само і у вивченні розвитку альтернативної енергетики, який використав автор у своїй роботі варто би було продемонструвати на прикладі конкретної ОТГ, щоб аналіз носив більш практичний характер, а не лише продемонстрований інструмент вивчення сильних, слабких сторін, можливостей та загроз розвитку альтернативної енергетики на сільських територіях (с. 79—59).

Офіційний опонент Яснолоб Ілона Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У вступі при описі методів дослідження варто б було не просто перерахувати методи які були використані при дослідженні, а й вказати які саме результати були забезпечені даними методами наукових досліджень.

2. Автору варто би було зосередити свою увагу на аналізі саме тих сільських регіонів де найбільше розвивається альтернативна енергетика та порівняти їх з аналогічними сільськими громадами в Польщі, Румунії або Чехії, в свою чергу автор в підрозділі «2.3. Стан та вплив розвитку альтернативної енергетики на сільських територіях» детально описав можливості розвитку альтернативної енергетики на прикладі Тернопільської області, яка активно розвивається в даному напрямку господарювання.

3. Робота виграла б від того, якби автор продемонстрував прогностні показники динаміки саме на основі розвитку альтернативної енергетики в селах Тернопільської області, якщо вже область була вибрана за основу досліджень. Автор показав прогностні показники загалом по Україні на С. 63, в порівнянні можна було б висвітлити прогностні показники по базовій Тернопільській області.

4. В представленому автором на С. 88., Рис. 31, комплексному підході до початку реалізації проекту з врахуванням еколого-економічних показників, можна було б назву даного підходу сформулювати трохи по іншому, варто додати фактори, які мотивуватимуть інвесторів до співпраці використання екологічної складової реалізації з врахуванням поствоєнного відновлення галузі з акцентом на європейські екостандарти.

5. В третьому розділі на С. 106 в таблиці 3.4, можна також було дослідити відсоток створених громадських організацій у відношенні до загальноукраїнських показників, які вказані в додатку 7.

Результати відкритого голосування:

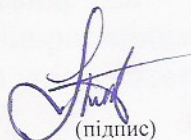
«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Ярославу Володимировичу Гуку ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 – Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 05.051.001

(підпис)

Інна ЦВІГУН

Підпис
Члена

М.П.
Засвідчую.
Коор- О. Кобернюк